

Od skončení studené války se strategická situace značně změnila a v souvislosti s hrozbou terorismu je složitější. Spektrum operací – od operací velké intenzity, přes operace k nastolení a udržení míru až po humanitární operace – klade nové požadavky na ozbrojené síly. Přestalo existovat jasně definované ohrožení. Vznikla naléhavá potřeba sil schopných vést rychlé a přesně cílené expediční operace v celém spektru konfliktů na složitém bojišti a v každém terénu, včetně měst a včetně asymetrických operací.

Musí být vytvořena možnost používat odstupňované účinky při zachování možnosti silného nátlaku. Intervence musí být rychlá, aby bylo dosaženo brzkého vojenského a politického účinku při řešení krizí.

Požadavek operací v celém spektru bude přetrvávat a během téže operace budou jednotky plnit bojové, mírové a humanitární úkoly bez jejich přesného oddělení. Ke všem těmto úkolům musejí být vyzbrojeni a vycvičeni.

Budoucí operační koncepce požaduje zavedení těžkých, středních a lehkých sil, schopných dosahovat strategických účinků v konfliktech všeho druhu. Struktura pozemního vojska musí vytvořit takovou rovnováhu těchto tří druhů sil, která bude odpovídat strategické situaci. Zavedení struktury pozemního vojska odpovídající budoucí operační koncepci bude trvat přibližně jedno desetiletí.

Současné ozbrojené síly nemají možnosti rychlé intervence a hledají řešení zavedením tzv. středně těžkých sil (medium weight forces), jako je britský „**budoucí systém pro dosažení rychlých účinků**“ (FRES - Future Rapid Effects System) a „**budoucí bojový systém**“ USA (FCS - Future Combat System).

Nelze předpokládat, že středně těžké síly budou schopny čelit všem ohrožením. Proto existuje požadavek lehkých sil (light forces) a těžkých sil (heavy forces). Všechny tři druhy sil budou schopny navzájem spolupracovat jako součásti jediného celku.

Těžké síly budou potřebné ke zničení technicky vyspělého protivníka, k boji ve městech a v těžkém terénu. Jejich nevýhody jsou pomalé rozvinutí při expedičních operacích, vysoké nároky na logistiku a velká závislost na podpoře jejich mobility. Těžké síly budou vyzbrojeny nyní používanými tanky (které budou postupně zdokonalovány) a novými bojovými vozidly pěchoty, především kolovými.

Lehké síly (vzdušné výsadkové, horské aj.) mají rozsáhlé možnosti použití. Mohou být rychle zasazeny. Jejich nevýhody jsou omezená mobilita na bojišti, krátká doba setrvání na bojišti a malá palebná síla. Jako síly s vysokou strategickou a operační pohyblivostí budou nezbytné.

Nevýhody a omezení těžkých a lehkých sil dokazují nezbytnost **středně těžkých sil**:

- ❑ optimalizovaných pro dosahování rychlých účinků,
- ❑ schopných rychle využít úspěchu,

- ❑ primárně určených k přemístění síly,
- ❑ vybavených větší palebnou silou a obrněnou mobilitou než lehké síly,
- ❑ zabezpečených vysokou taktickou, operační a strategickou mobilitou,
- ❑ vybavených pro vysokou schopnost přežití,
- ❑ schopných zasazení rychleji než těžké síly,
- ❑ použitelných za všech operací,
- ❑ vybavených takovou úrovní palebné síly a obrněné ochrany, aby měly za všech okolností převahu a schopnost přežít.

Jejich palebná síla bude srovnatelná s palebnou silou těžkých sil. Ochrana osádek bojových vozidel bude zajištěna především jejich mobilitou.

Funkční prvky středně těžkých sil jsou:

- ❑ velení schopné vnutit vlastní vůli protivníkovi a vytvářet podmínky pro dosažení úspěchu,
- ❑ informace a zpravodajské údaje pro podporu rozhodování a volbu cílů, aby bylo dosaženo žádoucího účinku, aby byly koordinovány akce na bojišti a aby bylo dosaženo vysokého tempa,
- ❑ manévry pro zvýšení schopnosti ovládnout bojiště vyšším operačním a taktickým tempem,
- ❑ palebná síla pro zvýšení přesnosti, účinnosti a pohotovosti paleb,
- ❑ ochrana pro zvýšení schopnosti přežít zasazených sil během všech fází operací,
- ❑ rozvinutí a zabezpečení pro zvýšení schopnosti vedení expedičních operací.

Středně těžké síly budou kombinací palebné síly a ochrany těžkých sil s pružností a logistickou nenáročností lehkých sil. Nebudou to posílené lehké obrněné útvary, nýbrž budou novým vojenským prostředkem.

V souvislosti se zavedením nové operační koncepce dojde ke změnám bojové podpory (především u dělostřelectva) a logistiky.

Středně těžké síly budou vyzbrojeny víceúčelovými vozidly několika verzí jako bojové vozidlo pěchoty, kanonové vozidlo, minometné vozidlo, průzkumné vozidlo aj.

Středně těžké síly budou vybaveny senzory propojenými s palebnými prostředky do sítí, budou mít rozsáhlé možnosti získávání zpravodajských údajů a budou schopny vést přesné palebné údery do velké hloubky.

Integrace senzorů všech druhů a palebných prostředků do sítě bude velitelům poskytovat mnoho možností zasazení. Informace získaná senzory bude v reálném čase předávána všem zúčastněným k využití v boji, což je podstatou vedení boje opírajícího se o síť.

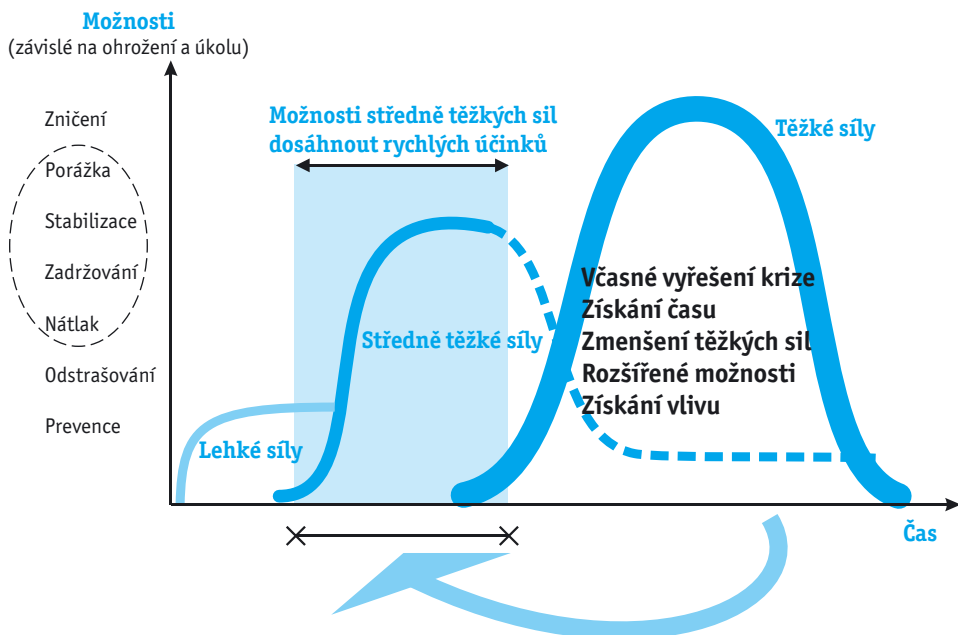
Středně těžké síly budou používat bezpilotní průzkumná a bojová letadla a vozidla bez osádek různého určení.

Pojem manévr nabude nový význam: manévrem bude nejen manévr sil a prostředků, nýbrž manévrem budou především účinky, jichž má být na bojišti dosaženo.

Budou zavedeny nové taktické postupy, aby bylo možno účinně vést operace jak velkého, tak malého rozmachu, aniž by některé z nich měly prioritu.

Středně těžké síly budou schopny podílet se na nátlakových operacích různé intenzity v rámci koalice. Budou schopny reagovat na široké spektrum pravděpodobných potřeb se zřetelem k různým omezením a požadavkům.

Na obr. (viz) je znázorněna nynější mezera v možnostech týkajících se účinků, jichž je nutno dosáhnout, ve vztahu k času potřebnému k rozvinutí a k dosažení požadovaných účinků.

Středně těžké síly mohou být použity **k prevenci, k odstrašování, omezování, stabilizaci anebo porážce protivníka**. V předvídatelné budoucnosti je možno ke zničení silného protivníka použít těžkých sil, pokud je to strategicky účelné. Avšak výhody z použití středně těžkých sil jsou včasné vyřešení krize, zmenšení potřeby těžkých sil, získání času, více strategických možností a získání většího vlivu.

Aby byly středně těžké síly schopny dosahovat požadovaných účinků, budou musit

- ☐ využívat sítě,
- ☐ využívat účinků přesných paleb, včasných údajů průzkumu a informace o cílech,
- ☐ mít k dispozici strategickou a taktickou leteckou přepravu,
- ☐ mít cílevědomě orientovanou logistiku,
- ☐ rychle využívat nové disponibilní technologie.

Možnosti středně těžkých sil mohou být rozšířeny jejich posílením těžkými anebo lehkými silami v závislosti na druhu operace.

Zavedení středně těžkých sil bude klást vysoké nároky na rychlou strategickou leteckou a námořní přepravu, při níž mnohé závisí na včasné výstraze o ohrožení. Možnosti strategické přepravy musejí být souměřitelné se silami, které je nutno přepravit. Hmotnost bojových vozidel středně těžkých sil bude omezena na max. 25 tun.

Možnosti strategického rozvinutí lze zvětšit:

- ☐ rozšířením strategické letecké a námořní přepravy,
- ☐ snížením hmotnosti středně těžkých sil.

Možnosti středně těžkých sil lze rozšířit:

- ❑ zvýšením možností jejich prvků,
- ❑ využitím sítě,
- ❑ zaměřením se na účinky.

Závěr

Středně těžké síly tedy budou jádrem, kolem něhož bude budováno pozemní vojsko. Kombinace těžkých, středně těžkých a lehkých sil bude odpovídat potřebám budoucnosti. Budování středně těžkých sil bude postupné.

Prameny:

RUSI Defence Systems 2/2004:

General Mike JACKSON, The UK Medium Weight Capability.

General Bernard THORETTE, Towards Medium Forces.

General Hans-Otto BUDDE, The Future German Army.

General Alf SANDQVIST (Sweden), Transformation of Ground Combat Forces.

General Dick APPLGATE, Delivering the Medium Weight Capability.

(nas)

Česká republika patří k zemím, jež uskutečňují zásadní reformu svých ozbrojených sil. Od ledna letošního roku je naše armáda plně profesionální, skončila základní vojenská služba. Pro kvalitní fungování této nové profesionální armády je životně důležité využívat v maximální možné míře moderní technologie. Chci však zdůraznit, že nejde výhradně o „technickou“ modernizaci. Jednotlivé projekty nesměřují pouze do oblasti vyzbrojování, ale jsou zaměřeny také na přípravu podmínek pro dokonalé zabezpečení vojáka – profesionála. Čím náročnější práci od něho budeme požadovat, tím kvalitnější zázemí mu musíme vytvořit, protože v lidech spočívá naše největší bohatství.

Z rozhovoru s náčelníkem Generálního štábu AČR generálporučíkem Ing. Pavlem Štefkou, který byl hlavním organizátorem Dnů armády na Moravě / ŠIS